

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

LVU-vård för 15-åring som isolerade sig i hemmet blir fråga för HFD

Publicerad

08 MAY 2023

Kan självvald isolering och skolfrånvaro utgöra sådant socialt nedbrytande beteende som avses i lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga? Såväl kammarrätten som förvaltningsrätten svarade ja och beslutade att en i dag 15-årig pojke skulle tvångsvårdas på den grunden. Högsta förvaltningsdomstolen ska nu ta ställning till den frågan.

Socialnämnden i Kalix kommun beslutade i oktober 2022 att omedelbart omhänderta en i dag 15-årig pojke med stöd av 6 § lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Efter att beslutet fastställts av Förvaltningsrätten i Luleå ansökte nämnden om att pojken skulle beredas vård med stöd av bland annat 3 § samma lag.

Enligt den bestämmelsen ska vård beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende.

Till stöd för ansökan anförde nämnden bland annat att pojken genom isolering i hemmet och hög skolfrånvaro utsätter sin hälsa för sådana risker som avses i 3 § LVU.

Förvaltningsrätten konstaterade i denna del att pojken haft en mycket omfattande skolfrånvaro och att han isolerat sig fysiskt från omvärlden och i månader stängt in sig på sitt rum. Det stod också klart att han haft ett utåtagerande beteende mot sin mamma och syster i form av verbala kränkningar.

På grund av detta bedömde domstolen att han hade ett socialt nedbrytande beteende. Med hänsyn till de konsekvenser som agerandet fått för hans utbildning och relationen till familjen ansågs han utsätta sin hälsa och utveckling för en påtaglig risk att skadas. Han hade därför ett vårdbehov enligt 3 § LVU. Det fanns även grund för vård enligt 1 och 2 §§ samma lag.

I överklagandet till Kammarrätten i Sundsvall vidgick pojken att han haft hög frånvaro i skolan och att

han för det mesta håller sig hemma. Bristande skolgång kan dock inte ligga till grund för beslut om vård enligt LVU. Att han har isolerat sig hemma beror inte på att han mår dåligt, utan han har kontakt med kompisar via internet.

Även kammarrätten ansåg att pojken utsatte sin hälsa och utveckling för en påtaglig risk genom sitt utagerande beteende mot närstående, sin avbrutna skolgång och sin självvalda isolering i hemmet.

”Dessa beteenden är sammantaget att se som ett socialt nedbrytande beteende som riskerar att leda till ett socialt utanförskap om ingen förändring kommer till stånd. Behövlig vård är utanför hemmet”, konstaterade rätten. Förutsättningarna för vård enligt 3 § LVU var därför uppfyllda.

I motsats till förvaltningsrätten bedömde dock kammarrätten att det inte fanns grund för vård enligt 2 § LVU.

Högsta förvaltningsdomstolen har nu meddelat prövningstillstånd i målet. Frågan som intresserar domstolen är om ”självvald isolering i hemmet och skolfrånvaro kan utgöra sådant socialt nedbrytande beteende” som avses i 3 § LVU.

Karl Engstrand

Instans: Högsta förvaltningsdomstolen

Rättsområden: [Tvångsvård m.m.](#), [Socialrätt](#), [Förvaltningsrätt](#), [Övrig familjerätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter